

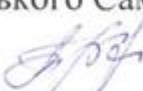
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра нервових хвороб

ЗАТВЕРДЖЕНО
Декан III медичного
факультету,
доцент Шишкін М.А.
« 16 » 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ ПРИ ТРАВМАХ ТА
ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ**

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради факультету Студентського Самоврядування Протокол № 03-1/09 від «18» 09. 2020 р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні Вченої ради факультету Протокол № 1 Від «16» 09. 2020 р.
---	--

1. Дані про викладачів, що викладає дисципліну

Викладач: асистент, к.мед.н. Рибалко Т.П.

e-mail: tanya.rybalko.75@gmail.com

Кафедра: нервових хвороб

Адреса: вул. Сталеварів 34, КНП «Міська лікарня №6» Запорізької міської ради

Викладач: асистент, к.мед.н. Гуйтур М.М.

e-mail: mike.zp@i.ua

Кафедра: нервових хвороб

Адреса: вул. Сталеварів 34, КНП «Міська лікарня №6» Запорізької міської ради

Викладач: асистент Лапонов О.В.

e-mail: olaropov@gmail.com

Кафедра: нервових хвороб

Адреса: вул. Сталеварів 34, КНП «Міська лікарня №6» Запорізької міської ради

ВСТУП

Силабус навчальної дисципліни «Клінічна практика з фізичної терапії та ерготерапії при травмах та захворюваннях нервової системи» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) фахівців першого (бакалаврського) рівня, галузі знань -22 «Охорона здоров'я», спеціальності – 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно-розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями та практичними навичками і вміннями застосування різноманітних засобів, отримання поняття про індивідуальну програму реабілітації та правила її складання

Клінічна практика як навчальна дисципліна базується на вивченні розуміння необхідності постійно працювати над собою, вивчаючи особливості свого організму, раціонально використовувати свій фізичний потенціал, ведучи здоровий спосіб життя; забезпечує послідовність та взаємозв'язок з предметами навчального плану, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосування знань з фізичної терапії в процесі подальшого навчання й у професійній діяльності; навчає використовувати засоби фізичної терапії та їх ускладнень.

Предметом вивчення дисципліни є формування в студентів адекватних уявлень про їхню майбутню діяльність, особливості професії й тих вимог, які будуть пред'явлені майбутньому фахівцеві з вищою освітою. Медичні ВНЗ повинні готувати всебічно розвинених спеціалістів, які б володіли теоретичними знаннями і практичними навичками та вміннями застосування різноманітних засобів фізичної реабілітації в своїй лікувально-профілактичній роботі.

Пререквізити. Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння навчальних дисциплін з анатомії людини, фізіології людини, валеології, лікувальної фізкультури, фізичне виховання, медичної реабілітації, гігієни, що передбачає інтеграцію викладання з цими

дисциплінами та формуванню умінь застосовувати знання з основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії в процесі подальшого навчання й професійної діяльності.

Постреквізити. Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні фахових дисциплін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою клінічної практики є забезпечення особистісної готовності студентів-бакалаврів до практичної реалізації набутих у процесі навчання фундаментальних знань про методи фізичної терапії та ерготерапії у пацієнтів з захворюваннями нервової системи.

Виступаючи в якості інтегрального фактору між професійним навчанням та самостійною роботою майбутніх фахівців, клінічна практика вирішує декілька важливих завдань.

Завдання клінічної практики:

1. Стимулювання та мотивування до практичного використання отриманих у процесі навчання теоретико-методологічних знань.
2. Надання умов для оволодіння навичками практичного застосування методів фізичної терапії у хворих неврологічного профілю.
3. Забезпечення можливості практичної реалізації знань з фізичної терапії неврологічних хворих.
4. Формування навичок спілкування і взаємодії з хворими, членами їх родин.
5. Розвиток професійних вмінь та здібностей, активізація ресурсів особистісного самовдосконалення та професійної саморефлексії.

Для ефективного проходження практики студенти повинні:

Знати:

- ✓ Анатомо-фізіологічні особливості будови та функції центральної та периферичної нервової системи.
- ✓ Патогенетичні механізми розвитку захворювань нервової системи (інсультів, запальних, демієлінізуючих, нервово-м'язових, периферичної нервової системи, травматичних уражень центральної та периферичної нервової системи, неврозів, дитячого церебрального паралічу).
- ✓ Основні симптоми та синдроми, що мають місце при ураженні центральної та периферичної нервової системи.
- ✓ Тести, методи і методики обстеження неврологічного хворого, стану рухової, координаторної, сенсорної системи.
- ✓ Показання та протипоказання до застосування методів фізичної терапії і ерготерапії при захворюваннях нервової системи.

Вміти:

- ✓ Загальна компетентність:
 - розуміти проблему, яка розглядається, вміти визначити завдання для її вирішення;
 - вміти поєднувати теорію з практикою;
- ✓ Професійну компетентність:
 - застосовувати знання з анатомії, фізіології, неврології в галузі фізичної реабілітації для проведення оцінки і відновлення порушень діяльності нервової системи;
 - описувати рухові, координаторні, сенсорні, когнітивні порушення та пояснити причини їх виникнення;
 - складати і реалізувати індивідуальну програму реабілітаційного втручання при неврологічних захворюваннях.

Компетентності та результати навчання

Матриця компетентностей

Код компетентності	Назва компетентності	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
ІК	Здатність вирішувати задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.				
ЗК 04	Здатність працювати в команді	Знати методи ефективного спілкування, менеджменту командної роботи	Вміти працювати в команді, дотримуватися меж професійної компетентності, етичних та моральних принципів; демонструвати поведінку, яка сприяє формуванню сприятливої робочої атмосфери	Здатність обмінюватися інформацією з членами колективу, спілкуватися з ними вербально та невербально; дотримуватися відповідного стилю одягу, спілкування та поведінки	Бути відповідальним при дотриманні етичних, юридичних та професійних вимог
ЗК 12	Здатність застосувати знання у практичних ситуаціях	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповісти за свою громадську позицію та діяльність
Спеціальні (фахові) компетентності					
СК 02	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції	Знати анатомію, біомеханіку, фізіологію та біохімію рухової активності, фізичний та психічний розвиток людини; процеси, які проходять в організмі під час навчання	Вміти пояснити анатомічну будову та функції людського організму; описати будову та функції органів та систем організму; пояснити зв'язок між будовою та функцією основних систем	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань

		та контролю рухових функцій	людського організму; аналізувати основні рухові функції людини; описати особливості фізичного та психічного розвитку людського організму		
СК 03	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії	Основи патології, патофізіології, функціональної анатомії; принципи застосування та вплив засобів та методів фізичної терапії	Вміти пояснити реакції організму на ушкодження; загальні принципи і механізми процесів погіршення стану здоров'я, відновлення та одужання у контексті практичної діяльності у фізичній терапії, ерготерапії; патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної терапії, ерготерапії	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних наукових та практичних знань
СК 05	Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у неврології та нейрохірургії	Знати Закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність; принцип отримання згоди	Вміти виявляти фактичний і потенціальний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; узагальнювати усі результати обстеження і	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я; у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег	Бути відповідальним при дотриманні вимог безпеки

		пацієнта/клієнта на проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії; особливості впливу стану пацієнта/клієнта та зовнішнього середовища на безпеку проведення заходів; особливості позиціонування та переміщення	складати відповідний план професійних дій, враховуючи усі заходи безпеки та протипоказання щодо кожної дії; запобігати небезпеці/ризикову, мінімізувати їх під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання; надати первинну допомогу при невідкладних станів		
СК 08	Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії	Засоби, методи та форми фізичної терапії, ерготерапії	Вміти безпечно та ефективно виконувати програму фізичної терапії, ерготерапії; діяти наполегливо та цілеспрямовано; модифікувати обсяг навантаження, зміст та спрямованість занять в залежності від функціонального, психологічного та когнітивного стану пацієнта; вибирати необхідний рівень допомоги; визначати частоту занять і тривалість курсу фізичної терапії,	У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до інших фахівців; надавати пацієнтові/клієнтові вербальні та невербальні підказки, коректуючі виконання вправ/дій, і, при потребі, перефразувати інструкції; взаємодіяти із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами	Бути відповідальним за ефективну реалізацію програми фізичної терапії, ерготерапії

			<p>ерготерапії; координувати реалізацію індивідуальної програми реабілітації з усіма учасниками реабілітаційного процесу; за необхідності корегувати цілі; обговорити реабілітаційний процес з пацієнтом/клієнт ом та/або родичами, опікунами, близькими, іншими фахівцями; надати пацієнтам/клієнт ам програму для самостійних занять</p>		
СК 10	<p>Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.</p>	<p>Знати форми та методи проведення та реєстрації результатів оперативного, поточного та етапного контролю за станом пацієнта/клієнта; критерії досягнення цілей; особливості коректування цілей та завдань в залежності від результатів контролю; критерії оцінювання ефективності самостійної діяльності пацієнтів/клієнт ів.</p>	<p>Вміти проводити оперативний, поточний та етапний контроль за станом пацієнта/клієнта та документувати їх результати; оцінювати ефективність фізичної терапії, ерготерапії; визначити ставлення пацієнта/клієнта до отриманих результатів; навчати пацієнта/клієнта застосувати методи самоконтролю; дотримуватися стандартизованих протоколів під час вимірювання результатів; інтерпретувати отримані дані; керувати процесом</p>	<p>Чітко повідомляти про результати контролю при комунікації із членами мультидисциплінарної команди, пацієнтом чи опікунами.</p>	<p>Самостійно проводити оперативний та поточний контроль за станом пацієнта/клієнта; бути відповідальним за своєчасне та достовірне проведення контролю стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами, за належне документування отриманих результатів.</p>

			фізичної терапії, ерготерапії.		
--	--	--	-----------------------------------	--	--

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальності, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 22 – Медицина	Денна форма навчання
		Цикл професійної підготовки нормативні дисципліну
Загальна кількість годин – 180	Спеціальність 227 «Фізична терапія, ерготерапія»	Рік підготовки
	«Освітньо-професійна програма»	Семестр – 8 Практичні заняття – 30 год Самостійна робота – 150 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 15, самостійної роботи студента – 20	Рівень вищої освіти бакалаврський	Вид контролю: поточний контроль, диференційний залік.

Тема 1.

Етапи реабілітації хворих на мозковий інсульт

Періоди в перебігу ішемічного та геморагічного інсульту, відповідно яким виділені періоди реабілітації хворих (згідно уніфікованих протоколів надання допомоги пацієнтам з ішемічним та геморагічним інсультом). Методи фізичної терапії, що застосовуються в період перебування хворих в реанімаційному відділенні, на стаціонарному етапі (відділенні ГПМД), в відділенні нейрореабілітації та на амбулаторному етапі; особливості реабілітаційного періоду в стадії залишкових явищ.

Тема 2.

Фізична терапія, ерготерапія у хворих на ЗЧМТ та травматичну хворобу спинного мозку

Види травм головного та спинного мозку, періоди перебігу, основні види порушення функцій внаслідок травматичного ураження центральної нервової системи. Методи фізичної терапії, що застосовуються в різні періоди черепно-мозкової травми (гострий, підгострий, ранній і пізній відновлювальний). Травматична хвороба при ураженнях спинного мозку. Засоби і методи фізичної терапії, ерготерапії при травмах шийного, грудного, поперекового відділах спинного мозку. Особливості фізичної терапії в період перебування в стаціонарі, в амбулаторних умовах та на етапі санаторно-курортного лікування.

Тема 3.

Засоби фізичної реабілітації для відновлення функцій при наслідках інфекційних та демієлінізуючих захворюваннях нервової системи

Періоди перебігу менінгітів, арахноїдитів, енцефалітів, запальних захворювань периферичних нервів. Методи фізичної терапії в період знаходження в стаціонарі та на амбулаторному етапі у осіб з запальними захворюваннями нервової системи. Методи фізичної терапії при

розсіяному склерозі в різні періоди захворювання. Особливості відновлювальної терапії при запальних ураженнях периферичних нервів.

Тема 4.

Фізична терапія при периферичних невропатіях, тунельних синдромах (у т.ч. лицьового нерву), з травматичними ушкодженням периферичних нервів

Реабілітаційні періоди при невропатіях периферичних нервів. Особливості кінезотерапії, фізіотерапії, масажу у пацієнтів в гострому, підгострому, резидуальному періодах захворювання. Порушення рухових і сенсорних функцій при тунельних синдромах. Методи фізичної терапії при їх відновленні. Особливості реабілітаційного процесу в різні періоди нейропатії лицьового нерву та в разі виникнення контрактури м'язів обличчя.

Тема 5.

Фізична терапія в процесі лікування та профілактиці при вертеброгенних захворюваннях нервової системи

Періоди перебігу вертеброгенних захворювань нервової системи; функціональні та органічні порушення рухових, сенсорних функцій у хворих з вертеброгенними синдромами. Фізична терапія при рефлекторних та компресійних синдромах. Методи мануальної терапії, прийоми постізометричної релаксації м'язів. Особливості фізичної терапії при гострому та хронічному больовому синдромі. Методи фізичної терапії у пацієнтів після оперативного втручання.

Тема 6.

Фізична терапія, ерготерапія при прогресуючих нервово-м'язових захворюваннях та спінальних аміотрофіях

Ознаки та причини виникнення порушення функцій при нервово-м'язових захворюваннях. Задачі та методи фізичної терапії при нервово-м'язових захворюваннях (міодистрофіях, міотоніях, міопатіях, міастенії) в залежності від стану хворих. Ерготерапія при нервово-м'язових захворюваннях. Фізична терапія, ерготерапія у несидячих, неходячих, ходячих пацієнтів зі спінальними аміотрофіями. Принципи, засоби ортезування; використання нетрадиційних методів реабілітації при спінальних аміотрофіях.

Тема 7.

Фізична терапія, ерготерапія у осіб похилого віку з хронічною недостатністю мозкового кровообігу, хворобою Паркінсона

Найпоширеніші синдроми ураження функцій нервової системи у пацієнтів з хронічною недостатністю мозкового кровообігу. Методи фізичної терапії, їх дозування, тривалість, частота у осіб похилого віку з координаторними, когнітивними, руховими розладами. Фізична терапія, ерготерапія у осіб з хворобою Паркінсона в залежності від стадії захворювання.

Тема 8.

Засоби фізичної терапії, ерготерапії у осіб з порушеннями рівноваги і координації

Методи обстеження хворих, визначення виду та ступеня атаксії при різних захворюваннях нервової системи. Особливості застосування методів фізичної терапії при різних формах атаксій. Стабілометрія, оцінка функціональної категорії ходи. Методика проведення

координаторної, вестибулярної гімнастики. Стабілотренінг, заняття на нестійких платформах, підтримуючих підвісних системах. Фізіотерапія, рефлексотерапія, нетрадиційні методи реабілітації при відновленні рівноваги та координації.

Тема 9.

Особливості фізичної терапії, ерготерапії у хворих зі спастичністю м'язів після перенесених захворювань нервової системи

Методи оцінки вираженості спастичності м'язів у пацієнтів (огляд хворого, оцінка за шкалою Ашфорта, оцінка ходи по горизонтальній поверхні, тест з пружинним балансиrom, дані електроміографії). Кінезотерапія в лікувальному процесі хворих зі спастичністю (лікування положенням, лікувальна гімнастика). Кінезіотейпування, масаж, фізіотерапія (електротерапія, теплотерапія) у хворих зі спастичністю м'язів. Критерії оцінювання ефективності фізичної терапії. Ерготерапія у хворих зі спастичністю м'язів кінцівок.

Тема 10.

Фізична терапія, ерготерапія у осіб з перинатальними ураженнями нервової системи, дитячим церебральним паралічем

Шляхи допомоги дітям з перинатальною патологією та ДЦП. Комплексна реабілітація пацієнтів з ДЦП, особливості в залежності від форми ДЦП. Кінезіотейпування в залежності від стадії GMFCS. Фізіотерапевтичні методики (природні та штучні), масаж, точковий масаж, рефлексотерапія, іпотерапія, дельфінотерапія, арт-терапія в реабілітаційному процесі дітей з перинатальною патологією та ДЦП.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	у тому числі				
	Л	П	Лаб.	Інд.	СРС
Тема 1. Етапна реабілітація хворих на мозковий інсульт		3			15
Тема 2. Фізична терапія, ерготерапія у хворих на закриту черепно-мозкову травму та травматичну хворобу спинного мозку		3			15
Тема 3. Засоби фізичної реабілітації для відновлювання функцій при наслідках інфекційних та демієлінізуючих захворювань нервової системи		3			15
Тема 4. Фізична терапія при периферичних невропатіях, тунельних синдромах, у т.ч. лицьового; з травматичними ушкодженнями периферичних нервів		3			15
Тема 5. Фізична терапія в процесі лікування та профілактики при вертеброгенних захворюваннях нервової системи		3			15
Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при прогресуючих нервово-м'язових захворюваннях, спінальних аміотрофіях		3			15
Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія у осіб похилого віку з хронічними формами недостатності мозкового кровообігу, хворобою Паркінсона		3			15
Тема 8. Засоби фізичної терапії, ерготерапії у осіб з порушеннями рівноваги і координації		3			15

Тема 9. Особливості фізичної терапії, ерготерапії у хворих зі спастичністю м'язів після перенесених захворювань нервової системи		3		15
Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія у осіб з перинатальними ураженнями нервової системи, дитячим церебральним паралічем		3		15
Всього годин:		30		150
Разом годин:				180

Тема 1. Етапна реабілітація хворих на мозковий інсульт.

Тема 2. Фізична терапія, ерготерапія у хворих на закриту черепно-мозкову травму та травматичну хворобу спинного мозку.

Тема 3. Засоби фізичної реабілітації для відновлювання функцій при наслідках інфекційних та демієлінізуючих захворюваннях нервової системи

Тема 4. Фізична терапія при периферичних невротіях, тунельних синдромах, у т.ч. лицьового; з травматичними ушкодженнями периферичних нервів.

Тема 5. Фізична терапія в процесі лікування та профілактики при вертеброгенних захворюваннях нервової системи.

Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при прогресуючих нервово-м'язових захворюваннях, спінальних аміотрофіях.

Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія у осіб похилого віку з хронічними формами недостатності мозкового кровообігу, хворобою Паркінсона.

Тема 8. Засоби фізичної терапії, ерготерапії у осіб з порушеннями рівноваги і координації.

Тема 9. Особливості фізичної терапії, ерготерапії у хворих зі спастичністю м'язів після перенесених захворювань нервової системи.

Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія у осіб з перинатальними ураженнями нервової системи, дитячим церебральним паралічем .

4. Теми лекцій

Не передбачено.

5. Теми семінарських занять

Не передбачено.

6. Теми практичних занять

№п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етапна реабілітація хворих на мозковий інсульт	3
2	Фізична терапія, ерготерапія у хворих на закриту черепно-мозкову травму та травматичну хворобу спинного мозку	3
3	Засоби фізичної реабілітації для відновлювання функцій при наслідках інфекційних та демієлінізуючих захворюваннях нервової системи	3
4	Фізична терапія при периферичних невротіях, тунельних синдромах, у т.ч. лицьового; з травматичними ушкодженнями периферичних нервів	3
5	Фізична терапія в процесі лікування та профілактики при вертеброгенних захворюваннях нервової системи	3
6	Фізична терапія, ерготерапія при прогресуючих нервово-м'язових захворюваннях, спінальних аміотрофіях	3

7	Фізична терапія, ерготерапія у осіб похилого віку з хронічними формами недостатності мозкового кровообігу, хворобою Паркінсона	3
8	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у осіб з порушеннями рівноваги і координації	3
9	Особливості фізичної терапії, ерготерапії у хворих зі спастичністю м'язів після перенесених захворювань нервової системи	3
10	Фізична терапія, ерготерапія у осіб з перинатальними ураженнями нервової системи, дитячим церебральним паралічем	3
	Разом годин:	30

Теми лабораторних робіт

Не передбачено

7. Самостійна робота студентів

№п/п	Назва тем	Кількість годин
1	Періоди реабілітації хворих після гострих порушень мозкового кровообігу	2
2	Методи фізичної реабілітації, що застосовують під час знаходження в реанімаційному відділенні	3
3	Особливості реабілітаційного процесу при геморагічних інсультах	2
4	Фізична терапія в ранньому відновлювальному періоді мозкового інсульту (відділення гострих порушень мозкового кровообігу)	3
5	Фізична терапія, ерготерапія в пізньому відновлювальному періоді мозкових інсультів	3
6	Методи фізичної терапії, ерготерапії в період залишкових явищ після мозкового інсульту	2
7	Методи фізичної терапії в гострому, підгострому періодах черепно-мозкової травми	2
8	Фізична терапія, ерготерапія в ранній відновлювальний період після черепно-мозкової травми	2
9	Фізична терапія в пізній відновлювальний та резидуальний періоди після черепно-мозкової травми	3
10	Комплекс засобів фізичної терапії, ерготерапії при травматичному ушкодженні шийного відділу спинного мозку	3
11	Засоби фізичної терапії, ерготерапії при травматичному ураженні грудного відділу спинного мозку	2
12	Фізична терапія, ерготерапія при травматичному ураженні поперекового відділу спинного мозку	3
13	Методи фізичної терапії в лікарняний та післялікарняний періоди у осіб з енцефалітами	4
14	Методи фізичної терапії в відновлювальному процесі після перенесених менінгітів та енцефалітів	3
15	Фізична терапія при розсіяному склерозі в різні періоди захворювання	4
16	Фізична терапія, ерготерапія у осіб з запальними ураженнями периферичних нервів	4
17	Засоби фізичної терапії, ерготерапії при периферичних нейропатіях	4
18	Комплекс відновлювальної терапії, ерготерапії при тунельних	

	невропатіях верхньої та нижньої кінцівки	3
19	Засоби фізичної терапії при травматичних невропатіях периферичних нервів	4
20	Особливості використання методів фізичної терапії у хворих з нейропатіями лицьового нерву на різних етапах захворювання	4
21	Принципи реабілітації хворих з вертеброгенною патологією в залежності від періоду реабілітації рефлексорних і компресійних синдромів	3
22	Фізична терапія при рефлексорних вертеброгенних синдромах під час загострення і у періоді ремісії. Постізометрична релаксація м'язів	4
23	Засоби фізичної терапії при компресійних вертеброгенних синдромах в різні періоди захворювання	4
24	Особливості фізичної терапії у пацієнтів з вертеброгенними синдромами після оперативного лікування	4
25	Фізична терапія, ерготерапія у хворих на міодистрофії	3
26	Методи фізичної терапії при міопатіях	2
27	Фізична терапія та ерготерапія у осіб з міотоніями	2
28	Фізична терапія, ерготерапія у пацієнтів з міастенією	1
29	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у несидячих пацієнтів зі спінальними аміотрофіями	2
30	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у неходячих пацієнтів зі спінальними аміотрофіями	2
31	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у ходячих пацієнтів зі спінальними аміотрофіями	2
32	Особливості фізичної терапії, ерготерапії у осіб похилого віку	2
33	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у пацієнтів з хронічним порушенням мозкового кровообігу	5
34	Засоби фізичної терапії, ерготерапії у осіб з хворобою Паркінсона	4
35	Особливості фізичної терапії на різних стадіях хвороби Паркінсона	4
36	Методика обстеження хворих з порушеннями рівноваги та координації	3
37	Засоби фізичної терапії для відновлення ходи у пацієнтів з розладами рівноваги і координації	3
38	Вправи лікувальної гімнастики для відновлення рівноваги	3
39	Стабілометрія, стабілотренінг. Вправи на нестійких платформах	3
40	Фізичні вправи у хворих з розладами рівноваги і координації в підвісних системах	3
41	Механізм розвитку спастичності м'язів при захворюваннях нервової системи. Методи обстеження, шкали для визначення ступеня спастичності	5
42	Вправи лікувальної гімнастики, кінезотерапія, тейпування для зниження спастичності м'язів у пацієнтів з захворюваннями нервової системи	5
43	Фізіотерапевтичні методики, рефлексотерапія, що найбільш ефективні при спастичності м'язів	5
44	Фізична терапія у пацієнтів зі спастичною диплегією	3
45	Фізична терапія, ерготерапія у дітей з геміплегічною формою ДЦП на різних стадіях хвороби	3
46	Фізична терапія, ерготерапія при гіперкінетичній формі ДЦП на різних стадіях хвороби	3

47	Фізична терапія, ерготерапія при анталгічній формі ДЦП на різних стадіях хвороби	3
48	Застосування методів нетрадиційної терапії (рефлексотерапія, іпотерапія, дельфінотерапія) в реабілітації хворих на ДЦП	3
	Разом годин:	150

8. Індивідуальні завдання

Не передбачені.

9. Методи контролю

Протягом вивчення дисципліни всі види діяльності студента підлягають контролю, як поточному (на кожному етапі заняття), так і підсумковому – при складанні диференційного заліку.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно конкретним цілям теми.

Оцінка за поточну успішність визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (в балах), які виставляються при оцінюванні теоретичних знань та практичної діяльності відповідно до переліку, визначених програмою дисциплін.

Оцінка за практику визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки за диференційний залік (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється студентам при засвоєнні кожного модулю (залікового кредиту) - 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність - 120 балів (60%), за результатами диференційного заліку - 80 балів (40%).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ З КУРСУ «КЛІНІЧНА ПРАКТИКА З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ТРАВМАХ І ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ»

Відповіді на практичному занятті, усна відповідь за темою.

- 5 «відмінно» Студент має глибокі системні знання з тем практичних занять, використовує наукову термінологію, має уявлення про основні захворювання нервової системи і методи фізичної терапії, які застосовуються в реабілітації при них. Вміє правильно планувати свою роботу.
- 4 «добре» Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей, має практичні навички в аналізі системи заходів, які здійснюються при фізичній реабілітації осіб з захворюваннями нервової системи, але недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
- 3 «задовільно» Студент знає основний зміст теми, але його знання мають загальний характер, замість чіткого термінологічного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні.
- 2 «незадовільно» Студент має фрагментарні знання з теми, не вміє викласти програмний матеріал.

Виконання практичного завдання

- 5 «відмінно» Студент виконує практичні завдання повністю, з використанням теоретичних знань з клінічної картини, симптомами захворювання, функціонального стану пацієнта. Вміє провести аналіз зв'язків між факторами, які впливають на захворювання і реабілітаційний процес, здатний до успішного самостійного виконання завдань.
- 4 «добре» Студент виконує практичні завдання повністю, з опорою на теоретичні знання, але може допустити неточності, окремі помилки в аналізі системи заходів фізичної терапії при захворюваннях нервової системи, виконує практичні завдання з помилками.
- 3 «задовільно» Студент виконує практичні завдання не повністю, демонструє невміння виконання окремих заходів фізичної терапії, ерготерапії. Допускає істотні помилки в аналізі системи заходів та при оцінюванні результатів практичної роботи.
- 2 «незадовільно» Студент виконує практичні завдання фрагментарно, не володіє навичками проведення заходів фізичної терапії, ерготерапії у осіб з захворюваннями нервової системи.

ТАБЛИЦЯ КОНВЕРТАЦІЇ СЕРЕДНЬОЇ АРИФМЕТИЧНОЇ В КІЛЬКОСТІ БАЛІВ ЗА КМСОНП

Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS	Середня арифметична оцінка за п'ятибальною шкалою	Бали ECTS
4,97-5	110	3,97-4,0	85
4,93-4,96	109	3,93-3,96	84
4,89-4,92	108	3,89-3,92	83
4,85-4,88	107	3,85-3,88	82
4,81-4,84	106	3,81-3,84	81
4,77-4,8	105	3,77-3,80	80
4,73-4,76	104	3,73-3,76	79
4,69-4,72	103	3,69-3,72	78
4,65-4,68	102	3,65-3,68	77
4,61-4,64	101	3,61-3,64	76
4,57-4,6	100	3,57-3,60	75
4,53-4,56	99	3,53-3,56	74
4,49-4,52	98	3,49-3,52	73
4,45-4,48	97	3,45-3,48	72
4,41-4,44	96	3,41-3,44	71
4,37-4,4	95	3,37-3,40	70
4,33-4,36	94	3,33-3,36	69
4,29-4,32	93	3,29-3,32	68
4,25-4,28	92	3,25-3,28	67
4,21-4,24	91	3,21-3,24	66
4,17-4,20	90	3,17-3,20	65
4,13-4,16	89	3,13-3,16	64
4,09-4,12	88	3,09-3,12	63
4,05-4,08	87	3,05-3,08	62

4,01-4,04	86	3,01-3,04	61
		3,0	60

Підсумковий контроль проводиться після завершення проходження практики у формі диференційованого заліку.

Диференційований залік проводиться на останньому занятті з дисципліни. При проведенні диференційованого заліку перевіряються: рівень теоретичних знань, навички самостійної роботи, компетенції – вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань. Студент отримує 80 тестових завдань, отримує 1 бал за кожну правильну відповідь. Оцінювання диференційованого заліку проводиться за 80-бальною шкалою.

Шкала оцінювання в балах переводиться в національну шкалу оцінювання та шкалу ECTS відповідно таблиці.

Шкала оцінювання (в балах)	Національна шкала оцінювання (диф. залік)	Оцінка з заліку
71-80	«відмінно»	«зараховано»
61-70	«добре»	
59-60	«задовільно»	
0-49	«незадовільно»	«незараховано»

ОЦІНЮВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка виставляється лише студентам, яким зарахована робота на практичних заняттях (поточна успішність) і диференційований залік.

КОНВЕРТАЦІЯ КІЛЬКОСТІ БАЛІВ З ДИСЦИПЛІНИ У ОЦІНКИ ЗА ШКАЛОЮ ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
180 – 200	A	170 – 200	Відмінно
170 – 179	B		
160 – 169	C	140 – 169	Добре
140 – 159	D		
110 – 139	E	110 – 139	Задовільно
<110	FX	<110	Незадовільно з можливістю повторного складання
	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни складання

Оцінка з дисципліни FX, F(2) виставляється студентам, які не набрали необхідну кількість балів за поточну успішність і диференційований залік. В разі, якщо студент набрав мінімальну кількість балів за поточну успішність, але не склав диференційований залік, він має право на повторне складання диференційованого заліку не більше двох разів за графіком, затвердженим деканатом.

Методичне забезпечення: підручники, посібники, методичні рекомендації з тем практичних завдань, перелік питань до диференційованого заліку, питання та завдання до контролю засвоєння тем, завдання для перевірки практичних навичок.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРОХОДЖЕННЯ КЛІНІЧНОЇ ПРАКТИКИ

У триденний термін після завершення практики студенти повинні здати наступну документацію:

1. План-графік проходження практики.
2. Щоденник практики, в якому в хронологічній послідовності внесені дані про роботу, проведену особисто або беручи в ній участь. Керівник від кафедри перевіряє запис раз на тиждень.
Наприкінці практики в щоденник записують висновки за результатами проходження практики і характеристику роботи практиканта.
3. Характеристику з місця проходження практики, завірена керівником лікувального закладу.

ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Алексєєв О.І., Алексєєва С.І. Загальний догляд за хворими. Навчальний посібник для студентів відділення фізичної реабілітації / О.І. Алексєєв, С.І. Алексєєва. – Дрогобич. «Вимір», 2004. – 80 с.
2. Кадыков А.С. Реабилитация неврологических больных / А.С. Кадыков, Л.А. Черникова, Н.В. Шапаронова. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 560 с.
3. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / за ред. проф. В.В. Клапчука і проф. Г.В. Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995. – 312с.
4. Марченко О.К. Фізична реабілітація в клініці нервових хвороб. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи : навч. посібник / О.К. Марченко. – К.: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.: Олімпійська література, 2009. – 486 с.
6. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації : навчальний посібник / А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н.Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2006. – 246 с.
7. Соколовський В.С. Лікувальна фізична реабілітація / В.С. Соколовський, Н.О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. – 236 с.
8. Шологон Р.П. Методичні рекомендації до практики з фізичної реабілітації / Р.П. Шологон. – Дрогобич: ДДПУ ім. І. Франка, 2006. – 65 с.

Допоміжна література

1. Кравченко Р.І. Соціальна реабілітація інвалідів з розумовою відсталістю: соціально-побутовий патронаж / Р.І. Кравченко. – К.: Март, 2007. – 132 с.
2. Майкова, Т.В., Самошкіна А.В. Основні положення та тенденції розвитку реабілітології / Т.В. Майкова, А.В. Самошкіна. – Дніпропетровськ, 2014. – 95 с.
3. Медицинская реабилитация: Руководство для врачей / Под ред. В.А.Епифанова. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: МЕДпресс-информ, 2008. – 352 с.
4. Одинець Т.Є. Оздоровчі заняття на воді: навч. посібник для студ. освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Фізичне виховання» / Т.Є. Одинець. – Запоріжжя: ЗНУ.
5. Особливості соціалізації осіб з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах реабілітаційних центрів : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03 / Саранча І.Г.; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – К., 2013. – 19 с.

6. Потреби інвалідів в заходах медико-соціальної реабілітації : посібник / В.І. Шевчук, Н.М. Беляєва, О.Б. Яворовенко, І.В. Куриленко. – Н.-д. ін-т реабілітації інвалідів Вінниц.нац.мед.ун-ту ім. М.У. Пирогова. – Вінниця: Рогальська, 2014. – 391 с.

7. Церебральний параліч та реабілітація його спастичних форм : метод. вказівки до викон. практ. робіт з курсу «Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи» для студ. спец. «Фізична реабілітація»/ уклад. Воронін Д.М., Трач В.М. – Хмельницький, 2008. – 55 с.

Інтернет ресурси

auram.ru/pages/sozial/npk_orlsov_v_pfo/page_09.htm

korolenko.kharkov.com

www.fizkult-ura.com

www.likar.uz.ua

<http://physical-rehabilitation.info/?cat=7>

<http://medgarant.net.ua/rehabilitation.pdf>

http://kingmed.info/knigi/Lechebnaa_fizkyltyra_Reabilitatsia/book_2703/Fizicheskaya_reabilitatsiya_3-e_izdanie-Popov_SN-2005-doc

10. Політика викладача (кафедри) Академічні очікування від студентів

Вимоги до курсу

Очікується, що студенти відвідуватимуть всі лекційні та практичні заняття. Якщо вони пропустили заняття, необхідно відпрацювати його. Для цього потрібно взяти дозвіл у деканаті, вивчити відповідний матеріал та відвідати кафедру, де черговий викладач працює кожного робочого дня з 15-30 до 17-00 виключно з питань відпрацювань (згідно графіку).

Письмові та домашні завдання треба виконувати повністю та вчасно, якщо у студентів виникають запитання, можна *звернутися* до свого лектора або викладача особисто.

Під час лекційних занять студентам рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші. Ставити питання до лектора – це абсолютно нормально.

Практичні заняття

Активна участь під час обговорення в аудиторії, студенти мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час дискусії важливі:

- повага до колег,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента,
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я - висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами.

Від студентів очікується зацікавленість участю у міських, всеукраїнських та міжнародних конференціях, конкурсах та творчих фестивалях з предметного профілю. Увесь професорсько-викладацький склад кафедри може здійснювати наукове керівництво.

Охорона праці

На першому практичному занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен та кожна повинні знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Студентству важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм, але враховують певні національно-культурні особливості.

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;
- пити безалкогольні напої;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої або наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі Університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.